

Gebruiksaanwijzing

voor de

Origineele

Gritznercentraal-bobbin-naaimachine.

Alvorens men de machine in gebruik neemt, is het noodig, dat men de volgende aanwijzingen met aandacht leest en dat men het gebruiken van de, in dit boekje genoemde, deelen der machine goed leert.

Het doelmatigste is, dat degene, die de machine zal gebruiken, de verschillende bewerkingen verricht, terwijl een ander hem de handleiding voorleest. Hierbij moet men zich niet haasten, maar men gelieve er voor te zorgen, dat het behandelde grondig gekend wordt, vóór dat men met een volgende bewerking begint.

De machines worden steeds geheel in orde afgeleverd en kunnen direct in gebruik genomen worden.

Bij het uitpakken gelieve men er op te letten, hoe de draad in de naald is gestoken, opdat men dezen later op dezelfde wijze kan insteken.

De drijfriem wordt in de kleine groeve van het vliegwieltje der machine gelegd en vandaar door de beide gaatjes van het tafelblad gestoken naar beneden en dan om het vlieg wiel van de traptafel gelegd. Deze riem, welke dient tot het in beweging brengen der machine moet steeds strak genoeg gespannen zijn.

Als na verloop van tijd de riem iets gerekt mocht zijn, moet er iets van worden afgesneden en moet hij met de zich daaraan bevindende haakjes opnieuw gespannen worden.

Te strak mag de riem echter niet gespannen worden, daar de machine dan te zwaar loopt.

De drijfriem.

Voor dat men begint te naaien, moet men zich goed oefenen in het gebruik van het traptoestel. Teneinde het mechanisme der machine te sparen, is het noodig, alvorens men begint zich in het trappen te oefenen, dat men de gekartelde schijf „a“ (Fig. 1) losmaakt. Dit geschiedt doordat men het vlieg wiel der machine met de linkerhand vasthoudt en de gekartelde schijf met de rechterhand in de richting van het pijltje naar zich toe draait. Om het mechanisme der machine weder te laten werken, moet de schijf in tegenovergestelde richting worden vastgeschroefd.

Het loszetten van het vlieg wiel.

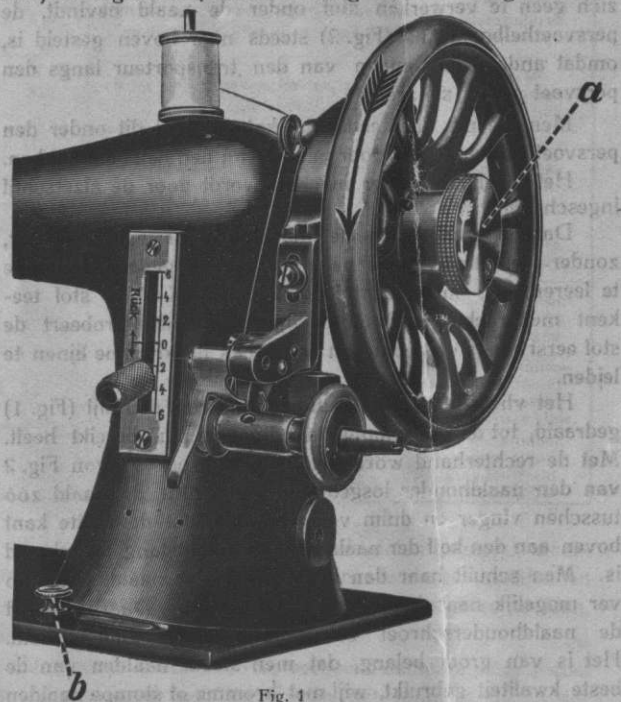

Fig. 1

De machine moet naar verkiezing met een of met beide voeten in beweging gebracht kunnen worden. Men moet, zonder zich te vermoeien, beginnen en het in zijn macht krijgen het wiel langzaam of vlug te kunnen laten draaien.

Het inrijgen
van den
bovendraad
bij machines
met
zijwaartschen
draadhevel.

De van den garenklos komende draad, wordt bij „a“ onder den haak en dan tusschen de klem „b“ gelegd en daarna naar beneden achter het einde van het groote draadoog „c“ geleid om hem van daar te voeren tusschen de beide spanningschijven „d“. Trekt men den draad dan weder

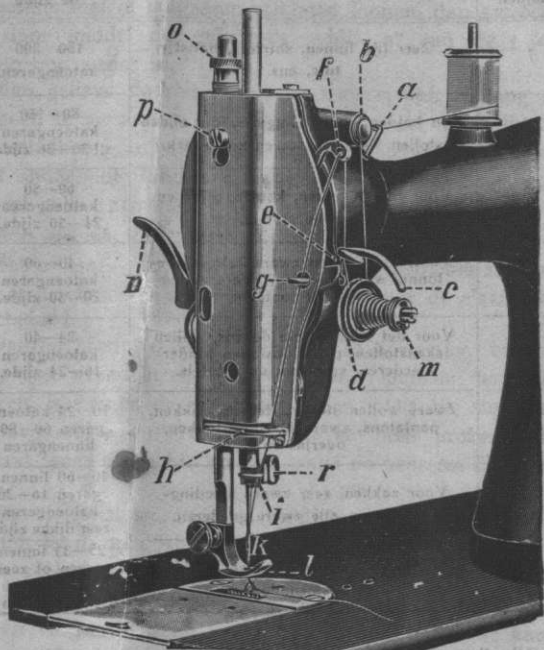

Fig. 2.

naar boven door de draadspanningveer „e“ en opnieuw naar rechts weder achter langs het oogje „c“ naar links, dan komt de draad vanzelf in het draadoog. Men brengt dan den draadhevel „f“ zoo ver mogelijk naar boven en steekt den draad van rechts naar links door het draadhevelgat „i“, voert dezen van voren naar achteren in het haakje „g“ en dan van achteren naar voren in het haakje „h“ van de voorplaat. Ten laatste wordt de draad nog in

den haak „i“ van den naaldhouder „r“ gestoken en dan van links naar rechts in het naaldgat „k“.

De draad moet, wanneer de draadhevel op zijn hoogste punt staat, ongeveer 7 c. M. door het naaldgat getrokken en naar achteren onder het voetje „l“ gelegd worden alvorens men begint te naaien.

De spanning van den bovendraad wordt geregeld door het draaien met de moer „m“ aan den kop der machine. Door deze moer naar rechts te draaien, wordt de spanning vaster, terwijl deze losser wordt als men de moer naar links draait.

Als de draadhevel „e“ op zijn hoogste punt staat, brengt men den draad van den garenklos, die op een der garenkloshouders, boven, op de machine staat, door het oogje „a“ aan de linkerzijde van de voorplaat, naar de spanningschijven „b“, legt den draad tusschen deze spanningschijven en brengt hem daarna over den draadleider „c“ door de haakveer „d“ naar boven, trekt hem door het gat van den draadhevel „e“ en vandaar naar beneden door het draadoogje „f“, vervolgens achter haak „g“ van den naaldhouder, en dan steekt men den draad van links naar rechts door het naaldgat „h“.

De draad moet ongeveer 7 c. M. door het oog van de naald getrokken worden, als de draadhevel op zijn hoogste punt staat, alvorens men begint te naaien.

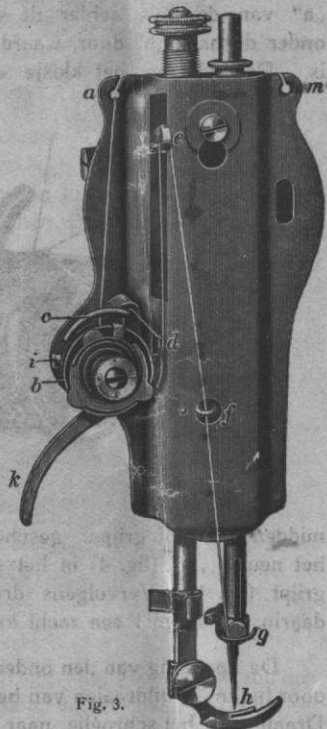

Fig. 3.

Het inrijgen
van den
bovendraad
bij machines
met gewonen
draadhevel.

GERRITS
Naaimachinehandel
&
Stomerij

www.naaimachinehandel.com
www.paspop.com

Handelsstraat 14
9501 ET Stadskanaal
Tel. 0599 - 612419
info@gerrits.nl

Handleiding

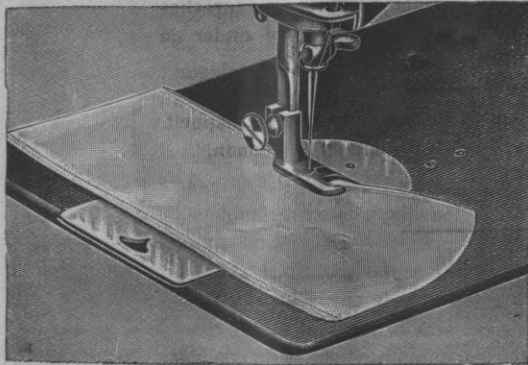
voor het gebruik der Hulpapparaten bij de Original Gritzner-naaimachines.

Bij kleermaker-machines worden geene zomer gevoegd.

Bij iedere naaimachine worden in een eleganten blikke doos een aantal hulpapparaten gegeven, welke de uitvoering van bijzonder soort naaiwerk zeer vergemakkelijken. In bijgaande handleiding is het gebruik der apparaten zeer nauwkeurig beschreven, doch verdient het aanbeveling de behandeling der apparaten eerst dan te leeren, als men het eenvoudige naaien en het gewone gebruik der naaimachine in alle opzichten goed kent.

De Zommer.

Het einde van de stof die gezoomt moet worden, wordt, nadat men ze circa 3 cm bij't begin omgebogen heeft, door middel van een daar bevestigden draad van voren door den zoomer getrokken (zoo als benedenstaand plaatje aanwijst), waardoor de stof tegen de naald als een dubbel zamengelegde

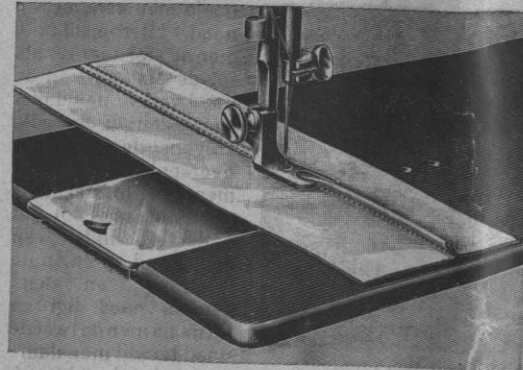
zoom er uitkomt, waarvan de binnenkant juist onder de naald gebracht wordt; men late den stofdrukker naar beneden en beginne voorzichtig te naaien. Onder het naaien moet de stof zoo bestuurd worden dat de mond van den zoomer volkomen gevuld wordt, opdat de zoom voldoende omgeslagen kan worden, toch moet er niet te veel inloopen; dit geschiedt zeer licht daardoor dat men de

stof met de hand voor den mond van den zoomer meer of min naar binnen drukt. Door oefening zal men spoedig het rechte treffen. De zoomer moet steeds de naad dicht bij den rand naaien.

Om een breedten zoom te naaien buige men de stof in de gewenschte breedte eenmaal om (den inslag afgerekend) en late den om te naaien kant op de boven besproken wijze door den zoomer gaan. Om dikkere stoffen breed te zomen, gebruike men den kantennaier (met gewoone naadvoet). Men buige den stof tweemaal om in de breedte zoo als men den zoom

begeert, brenge die dan naar binnen zoo onder de smalle tong van het voetje, dat de kant als lineaal dient en zoo de zoom gelijkmatig met den kant genaaid wordt.

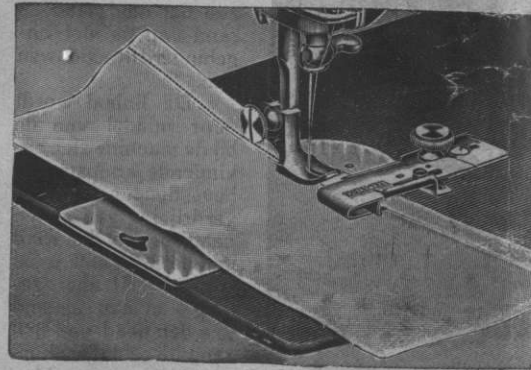
De Kapzoomer.

De beide deelen van de stof, die vereenigt moeten worden, worden even als zulks bij het met de hand naaien gebruikelijk is, op elkaar gelegd en op gelijke wijze als bij den zoomer gehandeld, men snijde evenwel het onderste deel van de stof iets smaller en late het bovenste gedeelte door den Kapzoomer gaan wat met de grootste nauwkeurigheid geschiedt, zoo dat men de stof bijna niet behoeft te sturen.

De verschuifbare zoomer.

De verstelbare zoomer wordt tot het zoomen van handdoeken, servetten enz. gebruikt. Daarmede kunnen zomen gemaakt worden van elke verlangde breedte. Men zet het toestel eerst voor de verlangde breedte van den zoom,

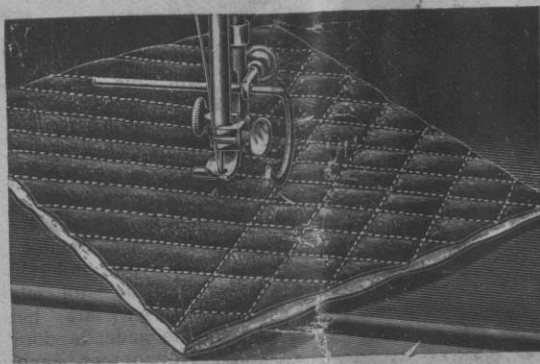

schroeft het met de linealschroef vast op de machineplaat, buigt den rand der stof eens om en leidt de zoo gebogen stof in de krul van het toestel zoodat daarin de tweede bocht ontstaat. Bevindt zich de naald niet op den juiste afstand van den rand van den zoom dan maakt men de schroef een weinig los, waarmede het toestel op de machine plaat is bevestigd en schuive het toestel

naar verkiezing iets rechts of links en make daarna de schroef weer vast.

De watterliniaal.

De watterliniaal wordt vastgemaakt, terwijl men het kleine naastliggende loodenboogje van achter aan de stang van den stofdrucker houdt, dan door de gaten van rechts den watterder doorsteekt en door middel van de schroef

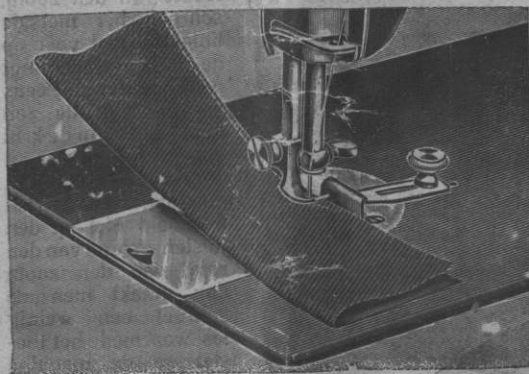
het toestel vastzet, dan naaie men eene eerste naad. Hierop schuive men de stof naar rechts tot de afstand van de naad van de naald met de verlangde breedte volgens de stippellijn overeenkomt, dan richt men het toestel naar rechts of links tot het onderste einde van den draad op en in de richting van den eersten naad ligt en nu naaie men de tweede naad terwijl men daar-

op let, dat de eerste naad steeds nauwkeurig onder het einde van den draad loopt.

Deze tweede naad dient dan op gelijke wijze als leiding voor den derden naad enz.

Kantennaaijer en liniaal.

Dit toestel moet in plaats van het gewone naaivoetje aangebracht worden, wanneer men eenen naad dicht aan den rand van de stof naaien wil. Bij deze arbeid mag de rand van de stof niet overdekt zijn en derhalve ontbreekt aan dit toestel de rechte voorkzijde, zoo dat men naad en rand van de stof ongehinderd beschouwen kan.

De liniaal wordt door middel van de bij de machine zich bevindende knopschroef bevestigd en dient ter verdrijving van eenen naad, die met den rand van de stof gelijk moet loopen. Al naar gelang van den afstand van den naad van den rand der stof, schuift

men de liniaal mer of minder van de naald af. Heeft men den gewenschten afstand verkregen, dan wordt de knopschroef goed aangedraaid, opdat het liniaal zich onder het naaien niet van zelf verstellen kan.

Gerrijts
Handelsstraat 14
9501 ET Stadskanaal
tel. 0599-612419
www.naaimachinehandel.com
en www.paspop.com
Info@gerrijts.nl